

Ce nu s-a înțeles din experiența Radu Câmpeanu

Domnule Coposu, vorbim într-un moment politic și public românesc foarte sensibil marcat de cel puțin două evenimente majore: CDR a traversat și tocmai depășește un seism. Epicentrul a fost localizat în zona PSDR-Cunescu, cu influențe marcate în zona PAC-Manolescu. S-a zguduit însă bine întreaga Convenție. Întimplarea de acum are cauze mai vechi, le cunoașteți mai bine, și mi-aș permite să observ că și șederea prelungită a domniei voastre a putut să creeze la un moment dat circumstanțe de favorizare a unor neînțelegeri în interiorul Convenției. Cum citiți dumneavoastră din Germania semnificațiile acestei crize acum, în fază acută.

Nu știu dacă lipsa mea a alimentat sau a agravat situația din Convenție, pe care fără îndoială că o cunosc; consider că e normal, firesc, ca într-o alianță democratică compusă din 18 formațiuni politice, din care 8 partinice, să existe divergențe. De altfel, CDR s-a constituit pe baza unui protocol limitat la câteva obiecti-

ve cu care toți factorii componenți ai alianței au fost de acord. Nici nu se poate ajunge la o înțelegere generală, pentru că CDR nu are obiectivul de a se prezenta ca un superpartid, ci ca o alianță democratică anticomunistă pentru restaurarea instituțiilor democratice în România. Sigur că divergențe și neînțelegeri au fost mai toată vremea, cele mai multe dintre ele însă nu au avut caracter de obiectiv, ci au avut la bază mai mult anumite veleități de ordin personal. Este firesc, atunci când există atâtea formațiuni, cu structuri diferite, cu pondere absolut diferită în opinia publică din țară, să existe tendințe de supralicitare. În general, partidele au căutat, chiar în cadrul Convenției, să se afirme cu forță mai mare decât cea pe care le-o asigură ponderea în opinia publică. În ce privește scandalul din ultima vreme, dl. Sergiu Cunescu face parte de la început din CDR. Domnia sa are a mulțumi Convenției pentru existența unui grup parlamentar social-democrat; pentru că am certitudinea că dacă partidul pe care îl conduce nu participa la alegeri în cadrul Convenției, nu putea depăși pragul de intrare în Parlament. De alt-

CORNELIU COPOSU „Cred în Convenție, cred în viitorul ei“

– interviu realizat de Emil Hurezeanu –

fel, să știți că foarte multe din formațiunile componente ale Convenției Democratice au reușit să devină partide cu reprezentare parlamentară tocmai datorită acestei alianțe. Într-o paranteză scurtă, această alianță, Convenția Democratică, am inițiat-o în iunie 1990. Sigur că nașterea ei a fost foarte dificilă, trecând prin mai multe faze pînă cînd am reușit să stabilim o înțelegere între partidele democratice, care aveau în fond unul și același obiectiv: instaurarea adevăratei democrații în România. Pentru aceasta s-a făcut apel la toate formațiunile. Pentru că nu toate au pondere egală, Convenția a fost și teatrul de desfășurare a unei competiții în care fiecare partid mai slab voia să facă valuri, să arate că e mai puternic decât este în realitate. Acum vreau să fac observația că din recentul exemplu al lui Radu Câmpeanu, care a părăsit Convenția, suferind consecințele care se văd, nu s-au tras învățăminte; adică, fiecare din formațiunile acestea, datorită unor veleități personale, probabil că vrea să facă singură aceeași experiență pe care a făcut-o Partidul Liberal, condus de Radu Câmpeanu. Am convingerea că

partidele acestea mici care pleacă din Convenție se vor prăbuși și că singura lor șansă de supraviețuire și de afirmare politică este acționarea în cadrul Convenției, în cadrul înțelegerilor și al normelor pe care le-au acceptat împreună. Această ultimă ieșire se pare că i-a enervat pe unii din factorii principali ai Convenției – și eu regret foarte mult că n-am fost la București, pentru că probabil aș fi încercat să lichidez fără prea mare scandal aceste neînțelegeri. Dar eu nu renunț la speranța că pînă la urmă bunul-simț și propriul interes al formațiunilor componente ale Convenției vor triumfa. În ceea ce privește atitudinea PAC, în ultimul timp a fost, probabil, încurajat de sondaje. Fac aici o paranteză: să știți că, în sondaje, opinia publică românească, dat fiind că este neobișnuită să răspundă la formulare, face o confuzie între diversele partide liberale – avem vreo cinci – și între Alianța Civică și Partidul Alianței Civice. Alianța Civică este fără îndoială una dintre cele mai puternice formațiuni politice democratice din cadrul Convenției. De altfel, în cadrul Convenției există două formațiuni aparținice

- politice, bineînțeles -, care au o pondere importantă, deosebită, și a căror prezență și contribuție s-au evidențiat și cu ocazia alegerilor, și acestea sînt: Alianța Civică și Asociația Foștilor Deținuți Politici, care fiecare dintre ele în parte reprezintă mult mai mult decît partidele mici, chiar cu reprezentare parlamentară, care fac parte din Convenție. În rezumat, eu sper că, după o furtună într-un pahar cu apă și după încercarea de a se face valuri determinate de veleitățile personale ale unor factori politici, se va reveni la normal, iar Convenția Democratică va continua să funcționeze. De altfel, fac și eu observația, în extremis, că această Convenție Democratică va funcționa cu succes și cu mare aderență în opinia publică românească, indiferent de plecarea uneia sau alteia din formațiunile care o compun. Deci, în opinia publică românească s-a consolidat impresia că, în afară de Guvern, de partidul de guvernămînt, care nici măcar nu e un partid, ci conglomeratul politic care are drept liant interesul de moment și care reprezintă guvernarea actuală, ca și guvernările trecute, de altfel, nu există decît un antipod, adică Opoziția necoruptă. Ea urmărește într-adevăr și de bună-credință un viitor decent și sobru pentru România și are toate șansele de a redresa situația din țara noastră, adusă la marginea catastrofei de guvernările post-revoluționare. Deci, opinia publică știe de existența acestei Convenții Democratice și, la proximele alegeri, am convingerea că această Convenție Democratică va recolta un număr impresionant de voturi, determinat și de conștiința că, în creșterea sărăciei, în criza fără ieșire și lipsa totală de perspective pentru redresarea țării noastre, vinovată este actuala Putere. Deci, cred în Convenție, cred în viitorul ei și sînt convins că actuala situație explozivă din cadrul Convenției nu este esențială, că se va redre-

sa. Și chiar, în extremis, dacă nu se va redresa, Convenția va merge cu succes înainte.

Cum vă simțiți, domnule Coposu?

Din punct de vedere al sănătății, urmez un tratament recuperatoriu după intervenția care mi s-a făcut și care sper că se va termina cam în două săptămîni de acum înainte. Sper ca la sfîrșitul lunii să mă pot întoarce în țară.

Vă doresc întremare grabnică și ani mulți de viață în serviciul valorilor democratice, al deșteptării României.

Mulțumesc domnule director, aceeași prețuire pentru Radio Europa Liberă și pentru colegii și subalternii dvs. de acolo.

Regele – ca cetățean român – are dreptul să vină oricînd în țară

Sînteți foarte amabil, vă mulțumesc. Domnule Coposu, sînteți, desigur, la curent că vineri 7 octombrie este așteptat la București Regele Mihai, fostul suveran al României. Există, cum bine știm, reacții diferite la 1) oportunitatea vizitei, 2) nevoia vizitei. Regele vrea să vină în țară și cea mai mare parte a cetățenilor ei vrea să-l primească pe Rege ca oaspete ilustru. Nevoia acestei vizite de ambele părți nu poate fi decît firească. „Acum nu e momentul“ pare să fi devenit însă, în același timp, de cinci ani încoace, reacția deloc inventivă a Puterii în privința oportunității vizitei regale. Există, și nu doar în „Evenimentul zilei“ de astăzi, în editorialul semnat de Ion Cristoiu, rezerve privind oportunitatea vizitei de acum a Regelui, care vin din partea unor oameni politici. Aceste rezerve vin din partea unor oameni care altminteri privesc cu multă simpatie atît spre persoana Regelui, cît și spre monarhia constituțională. Se consideră de către aceștia că procedeul recomandat de sfătuitoarii de acum ai Regelui, referitor la intrarea în țară a Familiei Regale, fără vize valabile, n-ar fi demn de Majestatele

Lor. Sîntem curioși să aflăm care este opinia dvs., d-le președinte Coposu.

După părerea mea, Majestatea Sa Regele, fiind cetățean român, are dreptul să vină oricînd dorește în țară, mai cu seamă că a făcut și o serie de declarații asiguratoare că nu face vizita în țară pentru a incita la anumite manifestări antiguvernamentale. Prin urmare, Regele are dreptul să viziteze țara. Acum, cu ocazia împlinirii a 50 de ani de la evenimentele cruciale din august 1944, inițiativa de a reconstitui evenimentele cu ajutorul unor martori oculari, al unor actori ai evenimentelor, a fost bine venită; cu acest prilej s-a hotărît de către o serie de asociații dornice să restabilească adevărul istoric să fie invitat Majestatea Sa Regele, participant activ la evenimentele din august 1944. Sigur că, dacă aveam de-a face cu un guvern chibzuit și înțelept, problema ar fi trecut fără nici un fel de cutremurare – adică, pur și simplu, era invitat Regele să vină și să participe la un simpozion care aducea un profit real istoriei noastre adevărate și imaginii țării noastre în străinătate. Întrucît Guvernul, în repetate rînduri, și-a manifestat o ostilitate surdă, aproape inexplicabilă, o ură și o teamă de prezența Regelui Mihai în țară, fără îndoială că nu manifestă nici un fel de înțelegere față de această inițiativă. În fond, am aflat și eu, prin telefon, de la 2.000 și ceva de kilometri distanță, despre desfășurarea evenimentelor. Nu am participat în mod activ nici la negocierile privind cererea de viză pentru Rege, și nici la inițiativa sosirii Regelui în țară. Fără îndoială că Regele, așa cum a declarat în repetate rînduri, nu are intenția de a reveni în România ca suveran decît în momentul cînd majoritatea opiniei publice românești o va cere în mod expres, iar vizitele pe care vrea să le facă, le face în calitate de cetățean român, de om născut pe plaiuri româ-

nești, căruia îi este dor de plaiurile natale și de oamenii din propria țară. În ce privește planul de a veni Regele, oportunitatea acestei inițiative este foarte greu de discutat, eu nefiind în mijlocul discuției și aflînd numai pe cale de informații colaterale ce se întîmplă. În orice caz, sper că lucrurile se vor desfășura normal, că vor funcționa bunul-simț și înțelepciunea proverbiale ale românului, că Guvernul va dovedi chiar el solitudinea și înțelegerea pentru ca această ocazie să nu fie un prilej de înrăutățire a imaginii României în străinătate și un nou prilej de contradicție și de răfuială pe plan intern. Pe plan intern, situația noastră este extrem de gravă, lumea este sătulă de mizerie, de sărăcie, și mai cu seamă obsedată de lipsa oricărei perspective de refacere, aproape gata să intre în apatie; în condițiile acestea, sigur că e preocupată mai puțin de senzaționalul unor evenimente politice. Mi s-a citit și mie articolul d-lui Cristoiu, care este plin de bun-simț de altfel. În ce mă privește, trebuie să las în răspunderea inițiatorilor această punere la cale a vizitei. În orice caz, părerea mea este că prestigiul Majestații Sale trebuie să rămînă neatins prin ținută, prin demnitate. Deci, dacă Guvernul, în cele din urmă, consecvent cu o ținută absurdă, plină de ură și de neînțelegere, va continua să manifeste aceeași opacitate la dorința Regelui de a-și vizita țara sau, în speță, de a participa la un simpozion de restaurare a adevărului istoric, atunci cred că nu trebuie să i se opună nici violențe și nici altceva decît acceptarea unei situații care nu este fără schimbare și de la care cred că se va reveni. Deci, în rezumat, nefiind parte în programul acestei vizite și avînd numai informațiile obținute prin telefon, îmi exprim nădejdea că totul se va solda în interesul prestigiului țării și al monarhiei.